

ZPRAVODAJ la ngonpo

www.la-ngonpo.org

říjen 2013 / číslo 6

Úvodník

Milí čtenáři,

školní rok se v ČR úspěšně rozběhl a my jsme vedle škol, které pokračují v projektu La Ngonpo již druhým, třetím, či dokonce čtvrtým rokem, přivítali i několik nových škol. Těšíme se, že nám o sobě brzy dají vědět i skrze Zpravodaj La Ngonpo.

Koncem srpna jsme pořádali dvoudenní evaluační setkání pro učitele zapojené do projektu La Ngonpo a v tomto čísle se s vámi podělíme o nejdůležitější závěry, které ze setkání vyplynuly. Přinášíme také mnoho praktických rad a tipů k úspěšné realizaci projektu.

Nepál momentálně slaví Dashain, jeden z nejdůležitějších svátků roku. Celá země je v nadšené prázdninové náladě, rodiny se scházejí, aby mohly oslavovat společně. Více o tomto svátku se dočtete v tomto čísle. Až v Nepálu odezní sváteční nálada a žáci se vrátí do svých lavic, budou pokračovat v započaté práci na projektu La Ngonpo. Zeptejte se jich, jak slavili tento svátek oni!

***Příjemné čtení a hodně úspěchů ve školním roce 2013/2014
vám za La Ngonpo přeje Anna Fischerová***

Z Obsahu:

Stalo se

informace k proběhlým událostem

Napište nám

aneb z dění na školách

Plánované akce

Co nás čeká...

Multikulturní centrum Praha vás srdečně zve na akreditovaný seminář MŠMT

**INTERKULTURNÍ VÝCHOVOU
A PROŽITKEM K TOLERANCI**

– nové metody v interkulturním vzdělávání

16. 11. 2013 / 10–16 h

Z Nepálu

Dashain

KULATÝ STŮL UČITELŮ LA NGONPO V KAPRÁLOVĚ MLÝNĚ
WORKSHOP KRITICKÉHO MYŠLENÍ S MARTINOU PAVLÍČKOVOU

Stalo se

Kulatý stůl učitelů La Ngonpo v Kaprálově mlýně 30.–31. 8. 2013

Na samém konci letních prázdnin se v Kaprálově mlýně nedaleko od Brna konalo setkání učitelů La Ngonpo. Hlavním cílem byla výměna zkušeností s realizací projektu, jeho evaluace a v neposlední řadě i setkání učitelů z některých českých partnerství a představení zajímavého a inspirativního místa se silným příběhem. Přinášíme vám shrnutí hlavních závěrů.

Projekt je pro žáky přínosný

Hlavní zmíněné přínosy projektu pro žáky se dají rozdělit do několika kategorií podle charakteru:

- » žáci se seznámí s metodami interaktivního učení, učí se jinou formou než jindy a zažijí si odlišné styly práce
- » žáci mají možnost využívat cizí jazyk v praxi
- » žáci se učí třídit informace, vyjadřovat se, formulovat a nebát se sdělit svůj názor, spolupracovat
- » osobnostní rozvoj a seberealizace žáků - žáci si uvědomí sebe ve vztahu k druhým lidem, získají respekt k odlišnostem („jinak se komunikuje s kamarádem z Rakouska a Ladaku“)
- » bourání stereotypů a multikulturní povědomí - žáci si uvědomují stereotypy v názorech (na Romy, víru, kulturní rozdíly, atd.), přemýšlejí o hodnotách a seznamují se nenásilnou formou s jinou kulturou („uvědomili si, že kdo má tmavou barvu kůže, není okamžitě cikán nebo černoch, že všichni lidé v Indii nebo Nepálu nejsou zaostalí, neorají pole a nežijí v chatrčích“, „když zjistili, že je pro Ladačany důležitý aspekt náboženství, přestali být tak striktně ateističtí (v něco věřím, ještě nevím v co)“)
- » objevování blízkého a vztah k místu bydliště „díky diskuzi na chatu s partnerskou školou o náboženství zjistili, že mají v obci evangelický kostel, do kterého se šli podívat“)
- » v neposlední řadě, projekt La Ngonpo žáky baví!

Projekt je přínosný i pro učitele

Učitelé se shodli, že projekt obohacuje i samotné pedagogy, protože:

- » projekt přináší možnost naplnit průřezová témata, využít ve výuce kritické myšlení, integrované učení, prakticky provádět čtenářskou gramotnost, propojit angličtinu a moderní technologie
- » projekt umožňuje profesní seberealizaci a osobnostní rozvoj - rozvíjí didaktické schopnosti a dovednosti vést výuku jiným způsobem, improvizovat s metodickým materiálem
- » projekt umožňuje hlouběji poznat žáky a třídu jako kolektiv díky užšímu a bližšímu kontaktu s vyučující/m („ve třídě, kde projekt probíhal jsem třídní, děti byly často upřímné a nebály se vyjádřit své názory na věc, i když byly někdy negativní“)
- » projekt přináší efektivní zpětnou vazbu - rychlá zpětná vazba od žáků + reflexivní dotazníky pro učitele na konci hodiny („dotazníky mě nutí ke zpětné vazbě, k zamyšlení“, „díky vyplňování dotazníku jsem si uvědomila, kolik jsem se toho dozvěděla o svých žácích“)
- » projekt poskytuje učiteli rychlý přehled o práci a aktivitě žáků a vytváří tak jednoduchý podklad pro klasifikaci
- » díky projektu se učitel dozví mnoho informací o Nepálu a Ladaku („byl mi přiblížen svět, o kterém jsem zatím jen četla“)
- » mezi dalšími zmiňovanými přínosy se vyskytly: práce s webem, zkušenost s koordinováním projektu, inspirace pro další práci oblasti GRV, poznání zajímavých lidí
- » v neposlední řadě, radost z učení! („moduly bavily i nás, dospělé“)

Projekt inspiruje k dalším aktivitám

Mnoho škol na projekt La Ngonpo navázalo množstvím dalších aktivit nad rámec metodiky La Ngonpo. Pro inspiraci jich pár uvádíme:

- » promítání filmu Out of Dreams a následná diskuze či zapojení aktivit z manuálu k filmu
- » spojení projektu La Ngonpo s literaturou (čtení Kiplinga a indických autorů) a hudbou
- » zapojení video a filmových materiálů relevantních k tématu, návštěva městské knihovny a výběr literatury
- » zapojení tématu Migrace do předmětu Právo
- » přednáška o Ladaku/Nepálu na škole
- » téma Hrdinové propojené s výukou literatury a tvorbou kulturního portfolia
- » diskuze s pozvanými hosty
- » výzdoba a úklid třídy
- » prezentace fotek a koláží spolu s ochutnávkou nepálského nápoje pro ostatní studenty školy
- » výstava výstupů projektu La Ngonpo a malá ochutnávka projektu – kvíz pro ostatní studenty, kteří se s projektem tímto způsobem seznámili, na základě projeveného zájmu a aktivitě při kvízu byla vybrána třída pro další rok
- » společné spaní ve škole s projektem La Ngonpo
- » příprava dopisů a korespondence s partnerskou školou
- » pozvání nepálského hochy žijícího v Čechách na besedu
- » návštěva domova seniorů a rozhovory se seniory na téma hrdinové (průzkum v rámci modulu Hrdinové)
- » promítání dokumentárních filmů týkajících se problému přistěhovalců a problémů s vodou, následná diskuze a společné zamyšlení nad tím, jak by se tyto problémy daly řešit (zařazeno vždy po skončení odpovídajícího modulu)

Problémy a komunikace

Jako asi většina věcí, i projekt La Ngonpo má svá úskalí a problematické momenty. Nejčastějším problémem, který učitelé uváděli, je časový tlak a problematické začlenění projektových hodin do rozvrhu (třídy se na některé předměty dělí, učitelé nevyučují ve stejné třídě, atd.). Tomuto tématu se budeme tedy věnovat samostatně níže.

Ani partnerská spolupráce nebývá bez problému. Nejčastějším problémem je nedostatek kontaktu s partnerskou školou, což může být dáno, špatným připojením k internetu, častými výpadky elektřiny, obtížným začleněním projektu do školního kurikula, či kulturními rozdíly v komunikaci. Z dalších problémů učitelé uváděli zejména:

- » vedení některých diskuzí v AJ je obtížné, zejména u žáků s nižší úrovní znalosti jazyka
- » časová koordinace dvouhodinových celků (vždy jedna hodina z každého modulu)
- » hodnocení žáků – potřeba nasbírat dostatek známek pro hodnocení (co a jak hodnotit?)
- » v některých školách měli problémy s vyplňováním závěrečných dotazníků pro žáky po každém modulu či s vedením „osobních zápisníků“
- » uspořádání třídy či velikost skupiny často ovlivňuje realizovatelnost některých aktivit (prostorově či časově)
- » zadávání (a vymáhání) domácích úkolů (zejména pokud se jedná o příspěvky na web La Ngonpo pokud je žáci neudělají ve škole)
- » někdy je obtížné žáky motivovat, aby nahrávali své příspěvky na web během celého roku (zejména když není odpovídající odezva z partnerské školy)
- » vážnoucí komunikace s partnerskou školou
- » partnerská třída nenahrává výstupy na web nebo je nahrává se značným zpožděním
- » odlišný harmonogram školního roku v ČR a partnerské škole (klasifikační období, svátky, prázdniny, atd.), zejména dlouhá pauza v Ladaku přes zimu působí, že se na projekt pak těžko navazuje

Časová náročnost

Ačkoli by se teoreticky projekt La Ngonpo dal stihnout za 6 měsíců (při frekvenci 1x týdně), v praxi je to díky nejrůznějším školním akcím, projektům, klasifikačním obdobím a prázdninám, samozřejmě nereálné. Z evaluací vyplynulo, že všech 14 škol, které projekt hodnotily, se dostalo na konec 3. modulu (Migrace). Pouze 8 škol se pak dostalo až do posledního modulu a pouze 4 z nich jej dokončily včetně závěrečné výstavy a uzavření projektu.

- » Jako nejčastější důvody, proč se projekt nepodařilo dokončit, učitelé uváděli toto:
- » nedostatek času v průběhu roku z důvodu množství dalších projektů, celoškolních akcí, výletů, atd.
- » nízká úroveň angličtiny žáků
- » špatná koordinace mezi vyučujícími a nefungující mezipředmětová spolupráce učitelů, neochota se do projektu zapojit
- » dlouhodobá nemoc jednoho (často jediného) vyučujícího
- » ne každá třída je nastavená na to, aby byla schopná se projektu zúčastnit
- » příliš mnoho aktivit v rámci jedné projektové hodiny, zvláště pokud se projekt vyučuje v hodině AJ se třídou s nižší jazykovou úrovní – někteří učitelé často hodinu rozdělovali do dvou vyučovacích hodin, aby stihli probrat i učivo jazyka
- » časová tíseň v druhém pololetí (zvláště u devátých ročníků)
- » projekt neměl na škole prioritu, a proto jej nešlo dokončit.

Doporučení, která z evaluačního setkání vyplynula

- » osvědčila se kombinace s Výtvarnou výchovou, školám, které projekt dokončili, časově velice pomohla
- » často zmiňovaná výhoda byla také zapojení učitele na informatiku, žáci si tak mohou v části hodiny informatiky nahrát výstupy z hodin na webovou stránku La Ngonpo
- » pečlivý výběr třídy
- » vynechat jeden modul – aby byly zachovány cíle, které metodika sleduje, doporučujeme vynechat modul Krása nebo Voda (z evaluací vyplývá, že školy častěji vynechávaly modul Krása)
- » klíčová je spolupráce mezi více učiteli a zajištění podpory ředitele či ředitelky školy
 - na poradě projekt představit a učitelům nabídnout spolupráci (i učitelé, kteří se do spolupráce nezapojí, pak budou mít základní povědomí o průběhu a potřebách projektu), vyložit, jaké zapojení od koho potřebujeme/očekáváme
 - oslovit kolegy a dát jim přečíst metodiku La Ngonpo (učitelé, kteří mají o projekt La Ngonpo zájem často pak neučí ve stejné třídě, nutná je tedy domluva předem)
 - váhajícím učitelům lze nabídnout příručku, která obsahuje hotové plány hodin a která tak usnadní práci
 - kolegům, kteří se naopak hrozí příliš „velké“ příručky k prostudování, naopak předem připravit (vytisknout/okopírovat) konkrétní lekci, se kterou chceme, aby nám pomohli v rámci jejich předmětu
- » na některých školách projekt funguje v rámci samostatného předmětu (Konverzace v AJ, La Ngonpo, či jako náplň existujících předmětů, např. Globální výchova, Občanská výchova, Sociální komunikace, atd.), jinde se naopak osvědčilo blokové vyučování v rámci projektových dnů, či průřezové zařazení projektových hodin do různých předmětů
- » efektivně lze také využít hodiny suplování
- » v případě, že partnerská škola nedodá výstupy na web, lze pracovat s výstupy ostatních škol, které lze přehledně třídit podle různých kategorií v sekci „Obrázky“ na webové stránce LN
- » domluvit se s MKC Praha na možnosti přednášky s promítáním fotek či nějakého workshopu, který realizují dobrovolníci, kteří navštívili indické a nepálské školy
- » využít možnosti, které projekt nabízí k propagaci a zviditelnění aktivit školy (uspořádat akci pro veřejnost ve spolupráci s MKC Praha)

Motivace

Zeptali jsme se také učitelů, co jim nejvíce pomohlo motivovat žáky k zapojení se do projektu. Zde je opět shrnutí jejich nejčastějších odpovědí:

- » film Out of Dreams
- » možnost vytvářet výstupy a pracovat na projektu s partnerskou školou
- » diskuze s hostem, který navštívil partnerské školy
- » fotky z partnerských či jiných škol
- » srovnání s jinými školami (v ČR i zahraničí) – soutěživost dětí, výměna informací
- » dopisy a balíčky posílané poštou
- » setkání se s indickými učiteli během jejich stáže v ČR v červnu 2012
- » setkání se stážistou MKC Praha z USA
- » facebooková přátelství se žáky z partnerských škol
- » osobní zkušenost z rozvojové země a partnerskými školami (učitelé, kteří vyjeli jako dobrovolníci v rámci projektu La Ngonpo)
- » nadšení pedagoga
- » opačný přístup: učitel řekne žákům, že o Indii/Nepálu nic neví – žáci „učí“ učitele (pojdme se učit společně)
- » čtení nahlas některých zápisků z deníku před celou třídou (pouze se souhlasem samotného žáka)

Napište nám, aneb z dění na školách

Výstava La Ngonpo na ZŠ Řehořova v Brně

Také letos (ve školním roce 2012/2013, pozn. red.) proběhl na naší škole Česko-indicko-nepálský projekt s názvem La Ngonpo. Tentokrát se jej zúčastnila třída 8. B. Cílem celého programu bylo nejen seznámení dětí s exotickými zeměmi jako Nepál či Indie, ale především vzájemná spolupráce žáků napříč těmito státy. Naším hlavním partnerem v komunikaci byla mimo jiné i nepálská škola Chelsea International Academy, která se nachází přímo v hlavním městě Nepálu, Kathmandu.

Vyvrcholením projektu se stala výstava, která shrnovala celoroční práci našich žáků. Úvodem vernisáže děti přiblížily cíle projektu La Ngonpo a postupně představovaly všechny moduly, na kterých společně pracovaly. Žáci se shodli na tom, že nejzajímavější se jim zdála kapitola „Migrace“, kde se dozvěděli spoustu nových zajímavých informací a mohli tuto problematiku interpretovat také výtvarně – pomocí takzvaných stromů migrace. Po krátké úvodní části si mohli účastníci vernisáže prohlédnout jednotlivá výtvarná díla a fotografie, které žáci v rámci projektu vytvořili. Ke zhlédnutí byly nejen naše práce, ale také výtvary dětí z partnerských škol.

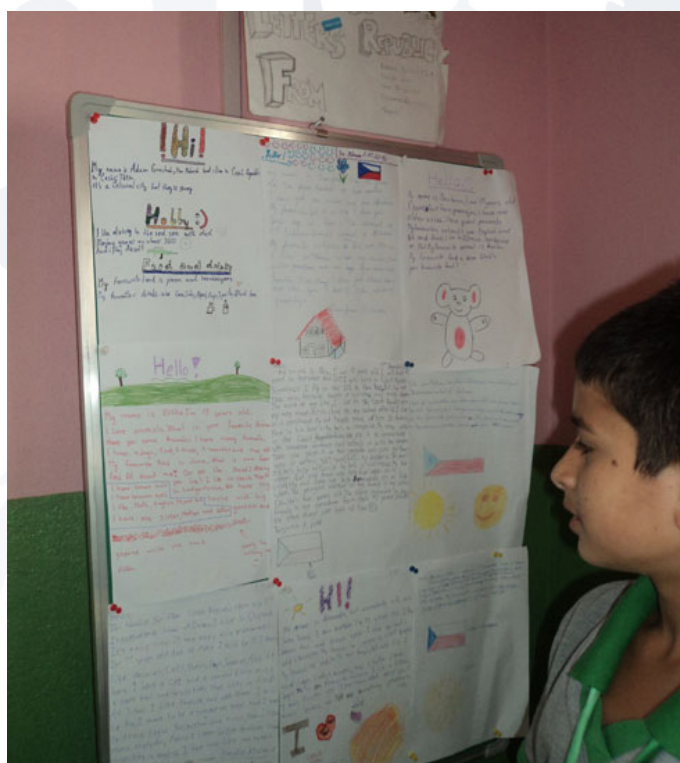
Děti z 8. B se svého úkolu zhostily s chutí a celá výstava byla jen potvrzením toho, jak dobře si celá třída v projektu vedla a jak skvěle zvládla týmovou spolupráci.

*ZŠ Řehořova 3, Brno
Mgr. Martina Svobodová*

Kavya dokočila projekt a uspořádala velkou výstavu

Kavya School z Káthmandu se stala nejúspěšnější školou v realizaci projektu La Ngonpo v Nepálu. Této škole, která často zapojuje prvky projektového a interaktivního vyučování do běžné výuky, se jako jediné škole v Nepálu podařilo projekt La Ngonpo během školního roku dokončit. Podle jejich slov si partnerství s českými školami 1st International School of Ostrava a ZŠ Jablonné nad Orlicí, velice užili! Přinášíme vám několik fotografií z vernisáže závěrečné výstavy La Ngonpo v prostorách školy Kavya.

Plánované akce

Pozvánka na seminář:

Multikulturní centrum Praha vás srdečně zve na akreditovaný seminář MŠMT

INTERKULTURNÍ VÝCHOVOU A PROŽITKEM K TOLERANCI

– nové metody v interkulturním vzdělávání

16. 11. 2013 / 10–16 h

MKC Praha, Vodičkova 36 (Palác Lucerna), 116 02, Praha 1

Akce je určena pedagogům 2. stupně ZŠ a SŠ

Školení je pro účastníky zdarma. Počet míst je omezen! Každý účastník navíc obdrží metodické materiály a certifikát o absolvování školení.

Přihlášky posílejte do 8. 11. 2013 na adresu global.edu@mkc.cz.

Účastníci budou mít možnost seznámit se s různými metodami práce v rámci tématu interkulturního vzdělávání, zamyslet se nad tím, co jim a jejich žákům interkulturní vzdělávání může přinést a naopak jaká mohou být rizika práce s tímto tématem. Během semináře pracujeme s osobní zkušeností jednotlivých účastníků, nejedná se tedy o přednášku, ale o interaktivní školení vedené metodami neformálního vzdělávání, do něhož má každý šanci přispět svými vědomostmi a zkušenostmi.

Školní akce

ZŠ Pečky, 7.–8. 11. 2013, Kaprálov mlýn:

pilotní akce pro celou třídu! V rámci školního výletu žáků do Kaprálova mlýna připravíme pro žáky část jejich programu, konkrétně interkulturní prožitkový workshop o předsudcích a stereotypch, debatu o životě a školství v Indii a promítání fotografií a krátkého videa ze škol v Ladaku. S učiteli budeme konzultovat, jak využívají nabyté znalosti z kurzu Metody multikulturní výchovy, které jsme pro ně realizovali v únoru.

Rádi uvítáme zájemce o další podobné akce! Hlaste se na global.edu@mkc.cz.

ZŠ dr. Edvarda Beneše, Praha–Čakovice, 8. 11. 2013:

Přednáška o Nepálu spojená s promítáním fotek.

SŠV TRIVIS Prostějov, 4. 12. 2013:

Den otevřených dveří, akce pro veřejnost spojená s vernisáží výstavy La Ngonpo a workshopem o Indii.

ZŠ Nový Rychnov, datum bude upřesněno:

Indické odpoledne pro veřejnost v sále místní hospody – promítání filmu Out of Dreams, výstava prací žáků z La Ngonpo hodin, indický workshop malování henou a další.

TYRŠOVA ZŠ, BRNO
BESEDA S INDICKÝMI UČITELI (2012)

Z Nepálu

V Nepálu je právě Dashain!

Dashain je největší a nejoblíbenější svátek v Nepálu. Slaví se každoročně v měsíci Kartik (konec září, začátek října). Školy a úřady zůstávají během této doby zavřené, nikdo nepracuje a všude je sváteční nálada. Dashain připomíná slavné vítězství bohů nad zlými démony. Hlavní svátek oslavuje vítězství dobra nad zlem, které je symbolizováno bohyní Durgou zabíjející strašlivého démona Mahisasura, který terorizoval zemi v podobě krutého vodního buvola. Prvních 9 dní připomíná 9 dní strašlivé bitvy mezi bohyní Durgou a démonem Mahisasurem. Desátý den byl Mahisasur zabit a dalších pět dní připomíná oslavy vítězství, požehnání a díkůvzdání bohyni. Dashain se slaví v bujarém veselí a bohyně Durga je uctívána po celé zemi jako bohyně matka.

Během příprav na Dashain Nepálci uklízí a své domovy si zdobí a malují na znamení pozvání bohyně matky k sobě domů. Bohyně tak může příbytky navštívit a požehnat obydlí prosperitu

a štěstí. Během této doby se v každé domácnosti pořádají setkání blízkých i vzdálených příbuzných. Trhy jsou přeplněné zákazníky, kteří shánějí nové oblečení, dárky, luxusní zboží a obrovské množství různých chrámových obětí pro bohy, stejně jako i potravin pro rodinné sešlosti. Kamkoliv jdete, ucítíte vůni 'Vijaya Dashami'. („Vítězství dashami“, dashmi je 10. lunární den podle hinduistického měsíčního kalendáře.)

Desátý den je Dashami: V tento den přijímáme tiku a jamaru („Jamara“ je posvátná žlutá tráva. Starší členové rodiny ji pokládají na hlavy těch mladších během posledních pěti dnů Dashainu, když jim na čelo dávají tiku – červený prášek na obrázku s Jamarou) jako požehnání od našich starších příbuzných. Navštěvujeme obydlí svých starších příbuzných a přijímáme od nich na čelo tiku, zatímco naši mladší příbuzní přichází domů za námi, aby dostali požehnání od nás. Důležitost Dashainu také spočívá v tom, že rodinní příbuzní z daleka i vzdálení příbuzní přijíždí, aby dostali požehnání a tiku od hlavy rodiny. Toto trvá ještě další 4 dny.

Věděli jste, že...?

- si na Vimeu můžete stáhnout video La Ngonpo in Ladakh, které dokumentuje působení dobrovolníků na ladackých školách v létě 2012? Video kromě záběrů z jednotlivých škol, zprostředkovává také vernisáž výstavy La Ngonpo s pojené kulturním programem, a v neposlední řadě přibližuje i samotné prostředí Ladaku. Video má 13 min a je dostupné na <http://vimeo.com/75398819>
- si můžete v MKC Praha zdarma objednat přednášku, workshop či besedu s dobrovolníkem, který navštívil indické a nepálské školy a může tak zprostředkovat své zkušenosti? Své objednávky posílejte na global.edu@mkc.cz
- můžete v rámci projektu La Ngonpo ve spolupráci s MKC Praha uspořádat ve vaší lokalitě akci pro veřejnost? MKC Praha akci může podpořit finančně, zajistit program, případně hosty. Akce trvá do konce roku 2013. Více informací vám sdělí Anna Fischerová na global.edu@mkc.cz.

Pokud máte chuť napsat, jak probíhá La Ngonpo u vás? Nenašli jste v aktuálním čísle to, co jste hledali?

*Pošlete nám krátký článek o dění na vaší škole a připojte i fotografii!
Rádi vaše příspěvky zveřejníme v dalším čísle Zpravodaje La Ngonpo.*

[kontakt: global.edu@mkc.cz](mailto:global.edu@mkc.cz)

tel.: 222 364 650

Přejeme vám čarokrásný podzim